

Urbanová, Daniela

Konference o jazycích západního a středního Středomoří

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. E, Řada archeologicko-klasická. 1994, vol. 43, iss. E39, pp. 178-

ISBN 80-210-1149-1

ISSN 0231-7915

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/109582>

Access Date: 20. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

a formulářů. Polakův soupis přichází tedy právě včas a stane se patrně vděčně používanou pomůckou.

Jana Nechutová

Konference o jazycích západního a středního Středomoří

Ve dnech 4., 5. a 6. listopadu 1993 se konal ve Fiscianu a v Amalfi výroční kongres Italské jazykovědné společnosti (Società Italiana di glottologia).

Na programu bylo celkem šest přednášek. Po slavnostním zahájení na univerzitě ve Fiscianu přednesl prof. Javier de Hoz z Madridu svůj příspěvek: „**Aree linguistiche in lingue veicolari e nell'estremo Mediterraneo occidentale.**“ Hovořil o paleohispanských nápisech a jejich geografické distribuci na Iberském poloostrově a o významu iberštiny, jakožto jazyka „veicolare“ (pomocného dorozumivacího jazyka), který působil jako bariéra proti latinizaci v oblasti západního Středomoří.

Bohatou diskusi vzbudila přednáška E. Peruzziho z Pisy: „**Il greco in Italia dai Micenei ai Tarquinii.**“ Hovořil o řeckých výpůjčkách v latině (např. *cera*, *stilus*, *litterae*, *fides*, *tubus* etc.). E. Peruzzi předpokládá, že se jedná o přejímky z doby mykénské – domnívá se, že Řekové se usadili ve střední Itálii již v období předkolonizačním a písmo převzali Římané nikoli prostřednictvím Etrusků, nýbrž přímo od Řeků. Následovala velmi bohatá a bouřlivá diskuse, týkající se především Peruzziho názorů.

Aldo Luigi Prosdocimi z Padovy nastínil ve svém příspěvku „**Filoni indoeuropei in Italia**“ schéma rozvrstvení indoevropských jazyků na území starověké Itálie od jazyků italských přes „latino non-standard“ po standardní latinu města Říma (obsahující samozřejmě rovněž nesourodé prvky – výpůjčky z etruštiny, keltštiny a řečtiny). Pozastavil se rovněž u některých archaických nápisů latinských, jejichž interpretace je možná pouze, vezmeme-li v úvahu latinu „non standard“, někdy jsou ovšem formy doložené v nejstarších nápisech interpretovatelné jen za pomoci ie. prajazyka.

Paolo Martino z Říma hovořil na téma „**Il problema dei semitismi antichi nel latino**“ a o kontaktech semitských národů s indoevropany v oblasti Středomoří.

Helmut Rix z Freiburgu i. Br., podal ve svém příspěvku „**L'etrusco fra l'Italia e il mondo mediterraneo**“, výčet podobností v oblasti lexika, flexe, syntaxe a struktury jazyka „Stély z Lémnu“ s etruštinou. H. Rix předpokládá, že etruskové přišli na Apeninský poloostrov z východu, z obl. malé Asie cestou po moři. Dále krátce analyzoval minicorpus etruských nápisů nalezených v oblasti Středozemního moře mimo Itálii (čtyři kratší nápisy z Korsiky, tři z Afriky a jeden delší nápis z Narbonské Galie).

Konferenci uzavřel Domenico Silvestri z Neapole přednáškou: „**Preistoria e protostoria linguistica nel mediterraneo**“. Následovala dlouhá pracovní diskuse.

Daniela Urbanová